

— Навзаєм, — збрехала я. Ніколи не почувалася зручно в компанії містера Герлена. Худорлявий, високий, дещо схожий на яструба, він прекрасно зійшов би за керівника ритуального бюро. Що пасувало б, враховуючи те, що це наступна зупинка для більшості клієнтів його агентства.

«Герлен» — одне з небагатьох агентств у штаті Мен, що надає послуги з домашнього догляду та спеціалізується на довгостроковій опіці з постійним проживанням. На стінах розвішані плакати з усміхненими медсестрами, хоча, подібно до мене, більшість працівників агентства не можуть легально отримати цей статус.

— Тепер ти доглядальниця, — сказав мені містер Герлен тієї першої доленосної зустрічі. — Ти не наглядаєш, а *доглядаєш*.

Актуальний список доглядальників висить на дошці за столом Герлена: з нього видно, хто вільний, а хто наразі має пацієнта. Я теж колись була серед них, завжди зайнята, завжди доглядала за кимось. Пишалася цим. Щоразу, коли мене питали, чим заробляю на життя, я намагалася якомога краще зімітувати тон Герлена й відповідала: «Я доглядальниця». Звучало шляхетно, заслуговувало на захоплення. Люди дивилися на мене з більшою повагою, коли я це казала, й спонукали мене вважати, що я нарешті знайшла своє призначення. Я була розумною, але в жодному разі не хорошою студенткою, продерлася крізь роки старшої школи й після випуску не могла визначитися, що робити зі своїм життям.

— Ти добре ладнаєш з людьми, — сказала мені мати після того, як мене звільнили з відділу секретарів. — Можливо, тобі підійшло би бути медсестрою.

Але фах медсестри вимагав додаткового вишколу.

Тож я обрала наступний ліпший варіант.

Поки не припустилася помилки.

Нині я тут — тривожна, колюча та втомлена. Неймовірно втомлена.

— Як ти почувашся, Кіт? — питає містер Герлен. — Сподіваюся, тобі вдалося відновитись і набратися сил. Немає нічого кращого для духу, ніж радість відпочинку.

Я чесно не мала поняття, як відповідати. Чи відчуваюся я відновленою після шести місяців безоплатного відсторонення? Чи додає сили, коли тебе змушують спати у власній дитячій кімнаті й ходити навшпиньках навколо мовчазного, жовчного батька, чиє розчарування просочувало кожну нашу взаємодію? Чи сподобалося мені бути об'єктом розслідування поліції та Міністерства охорони здоров'я і соціальних служб США? Відповідь на все це — ні.

Але радше ніж зізнаватися у чомусь з того Герлену, я просто кажу:

— Так.

— Чудово, — відповів він. — Тепер, коли всі неприємності між нами позаду, настав час почати все з початку.

Я найжачуюся. Неприємності. Ніби це все було просто дрібне непорозуміння. Правда в тім, що я провела в агентстві дванадцять років. Я пишалася своєю роботою. Мені добре вдавалося те, чим я займалася. Я *доглядала*. Але тільки-но щось пішло не так, Герлен негайно поставився до мене як до злочинки. Навіть попри зняття з мене звинувачень і дозвіл працювати знову, всі ці випробування залишили почуття люті й образи. Особливо на Герлена.

Я не планувала повертатися до агентства. Але пошуки нової роботи цілковито провалилися. Я заповнила десятки заявок на посади, які не хотіла, проте все одно почувалася

розчавленою щоразу, коли не отримувала дзвінка стосовно співбесіди. Обслуговування полиць у супермаркеті. Робота за аптечною касою. Готування бургерів у тому новому МакДональдсі з дитячим майданчиком біля траси. Наразі агентство «Герлен» було моїм єдиним варіантом. І хоч я терпіти не можу Герлена, не мати роботи я не люблю ще більше.

— У вас для мене є нове завдання? — питаю я, намагаючись прискорити розмову.

— Так, — відповідає містер Герлен. — Пацієнтка багато років тому пережила серію інсультів і потребує постійного догляду. У неї була медсестра на постійній основі, приватна, яка цілком несподівано поїхала геть.

— Постійний догляд. Це значить...

— Що тобі буде необхідно жити з нею, так.

Я киваю, щоби приховати власний подив. Я гадала, Герлен триматиме мене неподалік на першому завданні після повернення і дасть одну з тих робіт, яку агентство пропонує місцевим за знижкою — посидіти з літньою людиною з дев'ятої ранку до п'ятої вечора. Але це звучить як справжнє завдання.

— Житло і харчування, звісно, включені, — продовжує Герлен. — Але ти будеш на зв'язку всі двадцять чотири години на добу. Будь-яку перерву, яка тобі буде потрібна, треба погоджувати з пацієнткою. Чи ти зацікавлена?

Авжеж, я зацікавлена. Проте сотня різних питань утримує мене від того, аби відразу сказати «так». Я починаю з простого, але важливого.

— Коли почнеться робота?

— негайно. Щодо того, скільки ти там пробудеш, що ж, якщо рівень роботи буде задовільний, то не бачу причин не залишатися там, доки ти вже не будеш потрібна.

Доки пацієнтка не помре, іншими словами. Жорстока реальність у роботі доглядальника в тому, що вона завжди тимчасова.

— Де вона мешкає? — питаю я, сподіваючись, що це віддалений район штату. Що далі, то краще.

— За містом, — відповів містер Герлен, руйнуючи ці надії. За секунду вони оживають, коли він додає: — На Бескидах.

Бескиди. Там жили тільки до смішного багаті люди, влаштувавшись у величезних будинках на вершині скелястих урвищ з краєвидом на океан. Я сиділа, стиснувши на колінах руки, уп'явшись нігтями в долоні. Це несподівано. Шанс одразу поміняти занедбане ранчо, де я виросла, на будинок на Бескидах? Все здавалося надто гарним для правди. І, певно, так і є. Ніхто так не звільняється з роботи, коли немає ніяких проблем.

— Чому попередня медсестра поїхала?

— Не маю уявлення, — каже Герлен. — Все, що мені розповіли — це про проблему з пошуками відповідної заміни.

— Чи пацієнтка... — я роблю паузу. Не можу сказати «складна», хоча це саме те слово, яке я найбільше хочу використати. — Потребує особливого догляду?

— Не думаю, що проблема в її стані, наскільки б делікатним він не був, — відповідає Герлен. — Трудність, відверто кажучи, у репутації пацієнтки.

Я посуваюся на стільці.

— Хто пацієнтка?

— Ленора Гоуп.

Я не чула це ім'я роками. Принаймні десятиліття. Може, два. Почувши його, я з подивом підвела погляд. Більш ніж із подивом, насправду. Я приголомшена. Емоція, стосовно

переживання якої я не була впевнена до цього моменту. Проте ось вона: щось на кшталт тривожного шоку, тріпоче в мене під ребрами, мов птах у клітці.

— Та сама Ленора Гоуп?

— Так, — каже Герлен, пирхаючи, немов ображений тим, що його могли бодай трохи не зрозуміти.

— Я поняття не мала, що вона досі жива.

Коли я була молодша, то навіть не усвідомлювала, що Ленора Гоуп справжня. Я думала, вона була міфом, створеним дітьми, аби лякати одне одного. Простенька лічилка, забута з часів дитинства, прослизає назад у мою пам'ять.

В сімнадцять літ Ленора Гоуп

Сестру повісила на стовп.

Деякі зі старших дівчат присягалися, що коли вимкнути все світло, встати навпроти дзеркала й зачитати віршик, сама Ленора може з'явитися у склі. І якщо це станеться, стережися, бо це означає, що твоя сім'я помре наступною. Я ніколи в це не вірила. Знала, що це просто варіація на тему Кривавої Мері, цілком вигаданої, а це значило, що Ленора Гоуп теж не була реальною.

Я дізналася правду, лише коли я стала підліткою. Ленора Гоуп не тільки існувала насправді, вона була місцевою і жила в привілеях у маєтку в кількох милях від міста.

Поки однієї ночі вона не зірвалася.

Ножа у батька уп'яла,

Життя у мамі забрала.*

— Вона цілком собі жива, — сказав містер Герлен.

* Покликання на лічилку про Ліззі Борден, героїню відомої в Америці кримінальної історії 1892 року. — Тут і далі примітки перекладачки.

— Господи, вона, певно, дуже стара.

— Їй сімдесят один.

Це здається неможливим. Я завжди гадала, що вбивства сталися в іншому столітті. В епоху спідниць із каркасами, газових ламп і кінних екіпажів. Але якщо Герлен правий, то, значить, вбивство сім'ї Гоупів сталося не так вже й давно.

Я подумки підраховую і доходжу до висновку, що вбивства припали на 1929 рік. Лише п'ятдесят чотири роки тому. Разом із датою на своє місце встали й останні рядки віршика.

Ленора каже: «Це не я»,

Проте жива лише вона.

Що й, очевидно, досі так і є. Сумнозвісна Ленора Гоуп жива, не дуже здорова й потребує догляду. Мого догляду, якщо я хочу цю роботу. А я не хочу.

— Більше нічого немає? Ніяких інших нових пацієнтів?

— Боюся, що ні, — відповідає містер Герлен.

— І всі інші доглядальники зайняті?

— Вони всі мають клієнтів, — містер Герлен склав руки «пірамідою». — У тебе є проблема із завданням?

Так, проблема є. Декілька, починаючи з того факту, що Герлен, очевидно, досі вважає мене винною, але без подальших доказів не має законних підстав мене звільнити. Оскільки відсторонення від обов'язків мене не відштовхнуло, він намагається досягти цього, призначаючи мене піклуватися про саму Ліззі Борден* цього міста.

* Ліззі Борден — американська громадянка, яку звинувачували в убивстві своїх батька й мачухи 1892 року. Була визнана невинною, проте зазнала гонінь від місцевих жителів. Сюжет кримінальної історії слугував натхненням для книг, балету та опери.

— Просто... — я пошукала правильні слова. — Враховуючи те, що вона скоїла, не думаю, що почувалася би безпечно, доглядаючи когось такого, як Ленора Гоуп.

— Її так і не засудили за жоден злочин, — сказав містер Герлен. — Оскільки її вину не довели, в нас немає іншого вибору, окрім як вірити в те, що вона невинна. Я думаю, ти як ніхто оцінила б це.

У сусідній студії аеробіки заграла музика, притлумлена спільною стіною. *Physical* Олівії Ньютон-Джон. Не про аеробіку, хоча готова закластися, тим домогосподаркам у рваних кофтах і гетрах все одно. Вони просто раді тринькати гроші на боротьбу з середнім віком та животами. Розкіш, яку я собі дозволити не можу.

— Ти знаєш, як це працює, Кіт, — мовив Герлен. — Я даю завдання, доглядальники їх виконують. Якщо тобі це не до душі, то пропоную розійтися назавжди.

Я би дуже хотіла вчинити саме так. Але ж я знаю, що потребую роботи. Будь-якої.

Мені треба почати знову напрацьовувати заощадження, які скоротилися майже під нуль.

Більш за все я потребую забратися геть від мого батька, який майже не говорив до мене протягом шести місяців. Я до болю чітко пам'ятаю останню фразу, котру він адресував мені. Він сидів за кухонним столом, читаючи ранкову газету; сніданок стояв недоторканий. Він з ляском опустив газету й указав на заголовок на першій сторінці.

Мене охопило раптове відчуття легкості, коли я дивилася на нього. Ніби це відбувалося не зі мною, а з кимось, хто грав роль мене в поганому фільмі. Стаття містила моє фото з річного альбому. Невдала фотографія. Я намагалася вдати усмішку на тлі того блакитного фону,

встановленого в шкільному спортзалі, який видавався брудним і сірим у друці. На фото моє пір'ясте волосся виглядало так само, як і цього ранку. В шоковому заціпенінні я найперше подумала, що мені необхідно оновити зачіску.

— Те, що тут пишуть — неправда, Кіт-Кат, — мовив мій батько, ніби у спробі втішити мене.

Але його слова не поєднувалися зі скрушним виразом обличчя. Я знала, що він це сказав не заради мене, а заради себе. Він намагався переконати себе, що це неправда.

Батько жбурнув газету до смітника й вийшов з кухні без жодного слова. Відтоді він майже не говорив зі мною. Зараз я думаю про ту довгу, напружену, задущливу мовчанку й кажу:

— Я згодна. Я візьму завдання.

Кажу собі, що все не буде так погано. Робота лише тимчасова. Кілька місяців максимум. Рівно доти, доки я матиму достатньо заощаджень, аби переїхати до якогось нового місця. Кудись, де краще. Кудись подалі звідси.

— Прекрасно, — відповів Герлен без тіні ентузіазму. — Ти повинна бути готова до виконання обов'язків якомога швидше.

Я отримую вказівки стосовно того, як дістатися до будинку Ленори Гоуп, номер телефону, за яким можна подзвонити, якщо мені буде складно його відшукати, і кивок від Герлена, який означав, що справу вирішено. На виході я крадькома дивлюся на дошку за його столом. Наразі три доглядальники без завдань. Тож вільні працівники є. Причина, чому Герлен збрехав щодо цього, мені зрозуміла.

Я все ще відбуваю покарання за порушення протоколу та заплямування бездоганної репутації агентства.